

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

FŐSZERKESZTŐ:

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

EGÉSZ ÉVRE . 16.— K | FÉL ÉVRE
NEGYED ÉVRE 4.— K

8.— K

DR. BISCHITZ BÉLA

BUDAPEST, V., SAS-UTCA 20.

TELEFON 108—80.

ÜGYVÉD.

HIRDETÉSEK milli. SZÁMÍTÁSSAL DIJSZABÁS SZERINT

Ipartelepeink élelmezése.

A világháborúnak egyik fenyegető réme az éhség. Ellenségeink, hogy könnyebben megbirkózhassanak velünk, bennünket szövetségesünkkel el akarnak teljesen zárni a világ élelmiszerpiacától.

Ha ellenségeink nem is fognak fölöttünk ilyen olcsó diadalt aratni, mégis nekünk, mivel a forgalmi akadályok miatt jórészt saját termésünkre vagyunk utalva, takarékoskodnunk és beosztva kell bánnunk az élelmiszerekkel.

Az aratástól bennünket három hónap választ még el. Addig bennünket nem fog sikerülni ellenségeinknek szorult helyzetbe hozni.

Az a nagyarányú intézkedés, amelyet az illetékes körök úgy nálunk, valamint szövetségeseinknél tettek, alkalmas arra, hogy a meglévő élelmiszerkészletek igazságos elosztását lehetővé tegye.

Nagyon természetes, hogy az élelmiszereknek ez a kívánatos és arányos elosztása a forgalom és a közvetítő intézmények és berendezések háború okozta nehézségei miatt nem megyen úgy, mint béke idején. Bizony megesik az, hogy egyes városok rövidebb időre bizonyos fogyasztási cikkek hiányát érzik.

Ezeket a nehézségeket azonban célirányos intézkedésekkel és békétűréssel át kell segitenünk magunkat.

Az élelmezési nehézségeket természetesen megérezik a mi ipartelepeink is.

Bánya- és kohótelepeinken itt-ott több ezer munkás él együtt, akiknek élelmezése már béke idején is meglehetősen erős föladat volt.

Az élelemmel való ellátás nehézségei ezeken a telepeken a háború óta még nagyobb mértékben fokozódtak.

A legtöbb bánya- és kohótelep olyan elszigetelten van, hogy nem kapcsolódhatik bele a körülötte levő városok életébe. A környékbeli közvetítő kereskedelem éppen ezért nincsen is arra berendezve, hogy e bánya- és kohótelepek szükségleteinek kielégítésénél segídhessék.

A legtöbb helyen maga a vállalat gondoskodik munkásai legelemibb életszükségleteinek kielégítéséről olyan módon, hogy a saját kezelésében föntartott élelemtárakból látja el munkásait élelemmel és a legszükségesebb ruhaneművel.

Ezeknek a cikkeknek árát aztán bérfizetésekor egyszerűen levonják a kifizetendő munkabérből.

A munkások ilyen természetbeni ellátásának talán sokkal több ellenzője, mint pártolója van, mégis ez a rendszer föltartotta magát kényszerűségből, mert bánya- és kohótelepeink munkásainak élete nem ol-

vadhatott egybe a környék életével sem társadalmi, sem pedig gazdasági tekintetben.

Egészen természetes az, hogy a vállalatok, rendes beszerzési forrásaik meglévin, béke idején nem kötődtek az élelmiszerek szállítására hosszabb szerződéseket. Így aztán bizony megtörtént egyes bánya- és kohótelepeken, hogy pillanatnyilag bizonyos nehézségek merültek föl az élelmezés körül.

A vállalatok vezetősége minden egyes helyen a saját jól fölfogott érdekében is megtett mindent, hogy munkásai szükségét ne szenvedjenek.

Azonban ilyen rendkívüli időben nem elég egymagában a legjobb igyekezet sem.

Az iparvállalatok vezető emberei már jó előre foglalkoztak azokkal a nehézségekkel, amelyek az egyes ipartelepek munkásainak élelmezése körül fölmerülhetnek.

Ezeket a tanácskozásokon résztvettek a magyar bányászat és kohászat vezető férfiai is.

Itt fölmerült az a kérdés, hogy az állam segídhessék a fontosabb iparvállalatok munkásainak élelmezésénél. Illetve, hogy az állam a maga hatalmával tegye lehetővé az iparvállalatoknak munkásaik élelemmel való ellátására irányuló förkívését.

Ha ez a kívánság valamely iparág szempontjából jogosult, úgy kétszeresen az a bányászat és kohászat szempontjából.

Ezekben a rendkívüli időkben a bányászat és kohászat olyan fontos föladatot tölt be, hogy az államnak egyenes föladata előmozdítani e vállalatoknak munkásaik élelmezésére irányuló munkáját.

A szén és ércbányák, a fém- és vaskohók, a vasgyárak a hadviselés és a nemzeti védelem közvetlen munkáján dolgoznak, kell tehát, hogy munkásaik el legyenek látva a szükséges élelemmel.

Aminí értesülünk, egyes vállalatok még azzal is igyekeznek segíteni munkásaik helyzetén, hogy a fő fogyasztási cikkek leszállított áron adják munkásaiknak.

Egy-egy bánya- vagy kohótelepnek, ahol tizezrekre menő munkás is van, kétségtelenül nem könnyű a föladata.

De ennek a föladatnak a helyes megoldása most elsörangú nemzeti érdek. Ezt a föladatot csak úgy lehet megoldani, ha a legszigorubb takarékoságot és az arányos élelmiszer elosztást léptetik életbe a vállalatok.

Az élelmiszerekkel való ellátást nagyon megkönyvíténé az, ha az egyes vállalatoknál, különösen bányavállalatok birtokában lévő parlag-földeken a hadbavonult munkások hozzátartozóinak segítségével korán élvezhető kerti növényeket termelnének.

A bánya- és kohótelepek munkásainak éllelmszerrel való ellátása olyan fontos föladatnak bizonyult, hogy azt az államnak is kellő figyelemben kell részesíteni s ott, ahol arra föltétlen szükség van, hivatalos hatalmával is segédkeznie kell, hogy a bánya- és kohómunkásság élelmezése minden nehézség nélkül történnék meg.

HAZAI HIREK.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter a bányászati körébe tartozó kezelési ágazatoknál alkalmazott műszaki tisztviselők létszámában *Kantner János, Kovács Géza, Székely Vilmos* főmérnököket, *Urbán Mihály* bányatanácsosi címmel fölrüházott főmérnököt és *Burdáts Lajos* bányatanácsosi címmel és jelleggel fölrüházott főmérnököt a VII. fizetési osztályba bányatanácsosokká, *Michaelisz Samu, Dénes Adár dr., Soltz Sándor, Mrász Gábor* bányamérnököket, *Balázs István* főiskolai adjunktus, *Dvorzsák Henrik* és *Szmolka Nándor* bányamérnököket a VIII. fizetési osztályba főmérnökökké, *Kalotsa Imre, Abzinger Gyula, Gerinczy Pál, Toperczer Elek, Káspár Lajos, Gebhard Ferenc, Cretmacher Gyula, Zavilla Arnold, Seefranz Géza, Burghardt József* segédmérnököket a IX. fizetési osztályba bányamérnökökké, *Papp Simon dr.* és *pávai Vajna Ferenc dr.* főiskolai tanársegédeket a IX. fizetési osztályba geológus mérnökökké, *Szegő József, Ürmösi László, Tehr Géza* bányagyakornokokat a X. fizetési osztályba segédmérnökökké, *Bergfest Árpád* kincstári néptanító, végzett bányamérnök-hallgatót a X. fizetési osztályba ideiglenes minőségben segédmérnökökké, *Krutkovszky Károly* és *Rácz Lajos* fémkohómérnöki, továbbá *Lengyel József, Faller Gusztáv, Punyi Imre* és *Steuer Simon* bányamérnöki szakot végzett főiskolai hallgatót ideiglenes minőségű bányagyakornokká nevezte ki.

Kitüntetett hős. A király elrendelte, hogy *Pfaff Gusztáv* zólyombrézói m. kir. vasgyári mérnöknek, a m. kir. 4. honvéd ágyusezred tartalékos hadnagyának az ellenség előtt tanusított vitéz és önfeláldozó magatartása elismerésül legfelső dicsérő elismerése tudtul adassék.

Szállítás. Hidépités. Győr sz. kir. város által a győri ipari és hajózási csatornán a budapest—bécsi közut és a Teleszky-ut áthidalása céljából létesítendő vasbeton szerkezetű hidak alépitményi, valamint összes felszerkezeti munkái tervezésének és kivitelének vállalati uton leendő biztosítása céljából május hó 1-én a komáromi m. kir. folyammérnöki hivatal helyiségében nyilvános zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

A versenytárgyaláson az ajánlattevők vagy azok képviselői jelen lehetnek.

Az alépitményi és felszerkezeti munkákra csak együtt tehető ajánlatok.

A hidak tervezésére vonatkozó műszaki leírás és szabványszelvények a középitkezési munkákra és azokkal kapcsolatos szállításokra vonatkozó A) általános föltételek és B) I., IX., XI., XIII., XIV. részletes föltételek, nemkülönbén a jelen munkákra érvényes különleges föltételek és a kötendő szerződés tervezete a komáromi m. kir. folyammérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott szerzethetők meg az ajánlati föltételek és ajánlati minta is.

Az ajánlatok, melyeket az ajánlati föltételek szerint és az előirt minta használatával kell kiállítani, a fönt jelzett napon délelőtt 10 óráig nyújtandók be a komáromi m. kir. folyammérnöki hivatalnál.

Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat. A társulat igazgatósága folyó hó 9-én tartott ülésében megállapította az 1914. üzleti év mérlegét és elhatá-

rozta, hogy a tartalékokat a szokott módon bőségesen növeli és pedig a múlt évhez hasonlóan az értékcsökkenési tartalék számlát 2,500.000 koronával, ipari üzemeik külön értékcsökkenési tartalékát pedig 1,000.000 koronával gyarapítja. A folyó évi április 27-én megtartandó közgyűlésnek javasolni fogja az igazgatóság, hogy a fönti leírások után fönnmaradó 5.292.686 korona 52 fillér tiszta nyereségből (378.425 korona 61 fillérrel kevesebb a múlt évinél) az általános tartalék-alapra 800.000 korona (változatlan), külön adományul a tisztviselők nyugdíjalapjának 50.000 korona (+ 10.000 korona), a bányatárspénztárnak 160.000 korona (+ 40.000 korona), a Munkásjóléti tartalék-alapnak 200.000 korona (+ 65.000 korona), a Szende Lajos-alapra 25.000 korona, az igazgatóság és tisztviselők alapszabályszerű jutalékára 516.976 korona 11 fillér, 80.000 darab részvény 38 koronás osztalékára pedig 3,040.000 korona (a tavalyi osztalék 42 korona volt) fordítassék. Az igazgatóság indítványozza továbbá, hogy a háborus helyzetre való tekintettel a fönnmaradó nyereségből a háboruban megrokkant munkásaik és az elesettek családtagjainak segélyezésére 300.000 koronás „Háborus segélyalap” létesítessék és az ezután fönnmaradó 200.710 korona 41 fillér, figyelemmel a jelenlegi valutaviszonyunkra, az elsőbbségi kölcsön szolgálatára rendelt tartalékhoz csatoltassék, végül a múlt évről elővezetett 897.687 korona 86 fillér nyereségáthozat változatlanul új számlára vitessék át.

Az 1914. évi mérleg a következő adatokat tünteti föl **Vagyon:** Bányabirtok 12,278.154 K 05 f, ingatlanok, felszerelések és anyagok: a) telkek, épületek, gyárak, gépek és leltárak 36,801.830 K 39 f; b) erdő-állományok 1,342.616 K 71 f; c) üzemi anyag, bányafakészletek és fogyasztási cikkek 2,208.119 K 09 f; d) szén, cement, brikett és mészkőkészletek 242.386 K 74 f, összesen 40,594.952 K 93 f, pénztárak és értékpapírok: a) pénztári készletek 517.493 K 26 f; b) betétek pénztintézeteknél 8,048.743 K 37 f; c) értékpapírok 3,740.038 K 10 f; d) Nyugatmagyarországi Kőszénbánya r.-t. részesedés 5,000.000 K; e) küldvények 278.252 K 68 f; f) idegen letétek és óvadékok 898.880 K 99 f, összesen 18,483.408 K 40 f, adóskok: a) szén-, mész- és cementadóskok és egyéb különvöltségek 7,021.835 K 88 f; b) részesedés vasmegeyi fatermelésnél 1,095.864 K 98 f; c) átmeneti adóskok 322.217 K 89 f, összesen 8,439.916 K 75 f, nyugdíjalapszámla 1,877.904 K 56 f, elsőbbségi kölcsön árfolyamkülönbözlet számlája 321.118 K 27 f, végösszeg 81,995.454 K 96 f.

Tehr Részvénytőke 80.000 drb részvény 200 K-val 16,000.000 K, 4^{1/2}%-os elsőbbségi kölcsön 9,687.076 K, tartalékok: értékcsökkenési tartalék 23,783.324 K 12 f, iparvállalataink külön értékcsökkenési tartaléka 2,000.000 K, tartalék-alap 5,766.200 K, tőketartalék-alap 6,000.000 K, kétes követelések tartaléka 100.000 K, tartalék az elsőbbségi kölcsön szolgálatára 250.000 K, külön tartalék-alap 300.000 K, munkásjóléti tartalék 1,000.000 K, összesen 39,199.524 K 12 f, hitelezők nyílt számlán 4,127.059 K 44 f, átmeneti számlák 3,847.386 K 79 f, hátralékos bányászberék decemberre 307.743 K 72 f, fölvételten kötvények 23.625 K, fölvételten osztalék 11.728 K, elsőbbségi kölcsönünk 1915 február 1-én esedékes függő kamatai és járuléka 324.151 K 96 f, idegen letétek és óvadékok 898.880 K

90 f, összesen 9,040.575 K 90 f, nyugdíjalap 1,877.901 K 56 f. Nyereség mint egyenleg 6,190.374 K 38 f. Végösszeg 81,905.454 K 96 f.

Nyereség-vesztékszámla. Tartozik értékesítési tartalék leírások 2,500.000 K, iparvállalataink külön értékesítési tartalék leírása 1,000.000 K, elsőbbségi kölcsön kamatai és járuléka 618.477 K 56 f, adók, üzleti költségek és fizetések 1,517.514 K 74 f, tiszta jövedelem nyereségáthozat az 1913. évről 897.687 K 86 f, az 1914. év tiszta jövedelme 5,292.689 K 52 f, összesen 6,190.374 K Végösszeg 11,826.366 K 68 f.

Követel: Nyereségáthozat az 1913. évről 897.687 K 86 f, kamattjévedelem 674.991 K 91 f, az üzemek bruttó hozama 10,253.686 K 91 f. Végösszeg 11,826.366 K 68 f.

Nobel dinamitgyár mérlege A Dinamit Nobel részvénytársaság április 8-án megtartott közgyűlésén a társaság igazgatója bejelentette, hogy a lefolyt üzletév természetesen a háború jegyében állott és hogy az Astralit biztonsági robbanószer gyártása teljes folyamatban van. A nyereségből részvényenként 100 koronát (20 százalék) fizetnek osztalékkul.

Cégjegyzési hírek. A Magyar szent korona or. gainak fémkőzpontja részvénytársaság. Ezen részvénytársaság az 1915. évi március hó 11. napján tartott alakuló közgyűlés által elfogadott alapszabályok szerint keletkezett. Székhelye Budapest. A vállalat tárgya fémeknek és ötvözeteknek beszerzése, elosztása és forgalomba hozatala, különösen pedig hadsereg és a haditengerészet, fém- és ötvözetkészletének a hadiállapot során való biztosítása körül a magyar királyi kormánnyal létesítendő mezejelölések értelmében közérdekű céllal való közreműködés. A társaság mindennemű ügyletetet köthet, amelyek az emelt célokat előmozdítani vannak hivatva. Alapitókája 2,000.000 korona, amely 2000 darab, egyenként 1000 korona névértékű névre szóló részvényre oszlik. Az igazgatóság 5—15 tagból áll. Az alakuló közgyűlésen az igazgatóság tagjainak megválasztottak: *Asbóth Emil, Maly Ferenc dr., Vásonyi Jenő, Birc Pál dr., Braun Károly, Herczegh József, Jonas Armin, Kornfeld Mór báró, Neszmélyi Lajos, Salgo Izsó, Stromsky Sándor, Vajkay Károly, Wahl Oszkár lovag, Ucar Reinhold és Veith Béla,* akiknek ebbeli minőségük és cégjegyzési jogosultságuk bejegyeztetett. A cég érvényes jegyzése akként történik, hogy két igazgatósági tag vagy egy igazgatósági tag és egy az igazgatóság határozata által cégvezetési joggal felruházott társasági tisztviselő a társaság előnyomott vagy előírt cég-szövegéhez sajátkezü aláírásaikat együttesen csatolják. — **Fémipari tömegáru és szerszámárugyár r.-t.** fölszámolás alatt, főtelep Budapest. A részvénytársaságnak február hó 14. napján tartott rendkívüli közgyűlés által

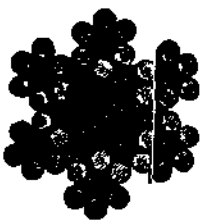
elhatározott fölszámolása, továbbá a fölszámolási cég-szöveg, valamint *Belicza Pál dr., Lányi Gyula dr. és Elek Endre dr.* fölszámolóknak obbeli minőségük és cégjegyzési jogosultságuk bejegyeztetett azzal, hogy a fölszámolási cég bármelyik két fölszámoló által együttesen jegyeztetik.

Közgyűlések. *Nyugatmagyarországi köszénbánya r.-t.* április 27-én tartja meg hivatalos helyiségében ötödik rendes közgyűlését. Mérlegszámlája december 31-éről **Vagyon** Bányabirtok: bányáink értéke K 5,352.371-39. Ingatlanok, fölszerelések és anyagok leltára a) bányai és kezelési épületek, munkasházak, gépek, téglagyár, mészégető, fölszerelések és loltárak K 3,675.395-00, b) telkek K 313.444-98, c) üzemi anyag, fakészletek és fogyasztási cikkek K 313.507-72, d) szénkészletek K 87.976-80, összesen K 4,390.325-10. Pénztárak és értékpapírok: a) pénztári készletek a budapesti főpénztárban és a nyitrai bányapénztárban K 39.171-71, b) betétek pénztáraknál K 101.187-47, c) értékpapírok (magyar koronajáradék) K 4526, d) idegen betétek K 32.871-55, összesen K 177.759-73. Adósok a) szénadósok, előlegek és egyéb könnlevőségek K 410.303-42, b) átmeneti adósok K 37.650-23, összesen K 447.953-65. Nyereség- és veszteségszámla áthozat az 1913. évről K 237.435-46, az 1914. év vesztesége K 36.120-67, összesen K 273.556-13. Főösszeg K 10,641.963. **Téher:** Részvénytőke 50.000 darab részvény K 200 = 10,000.000. Értékesítési tartalék K 183.769-78. Hitelozók különböző hitelezők K 392.703-68, hátralékos bányászberék 1914 decemberre K 32.617-99. Idegen betétek K 32.871-55, összesen K 458.193-22. Főösszeg K 10,641.963. Nyereség- és veszteségszámlája 1914-ről. **Tartozik** Veszteségáthozat 1915-ről K 237.435-46. Leírások értékesítési tartalékszámaira K 183.769-78. Általános igazgatási költségek és adók K 183.957-81. Főösszeg K 605.163-05. **Követel** Értékpapírjaink és takarékpénztári betéteink kamata K 3398-09. Bányáink bruttó jövedelme K 327.703-33. Veszteség áthozat az 1913. évről K 237.435-46, az 1914. évi veszteség K 36.120-67, összesen K 273.556-13. Főösszeg K 605.163-05.

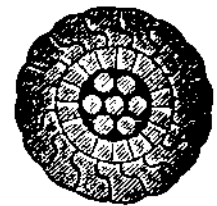
Kábelgyár r.-t. április 28-án tartja meg Pozsonyban 20. rendes közgyűlését a következő napirenddel: 1. Az igazgatóság jelentése a lefolyt 1914-iki üzletévről. 2. A felügyelőbizottság jelentése. 3. A zárszámadások felülvizsgálása, a mérleg megállapítása és határozathozatal az igazgatóságnak a tiszta nyereség fölosztása iránti indítványa fölött. 4. Az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak adandó fölmentvény. 5. Az igaz-

FELTEN ÉS GUILLEAUME

kábel-, sodrony- és sodronykötél-gyár részvénytársaság
BUDAPEST, I., Budafoki-ut 13533. hrsz. — TELEFON: —
60-11, 60-12, 60-13, 60-14.

Ólomkábelek. Villamvilágítási vezeték-
tékek. Sodronykötelek. Elektrolitikus
vörösrézhuvalok, okonitvezetékek,
◆◆◆◆◆ szerelvények stb. ◆◆◆◆◆

gatóság választása. 6. A felügyelőbizottság választása. — *Részvénytársaság közlejt kutatására* április 28-án tartja meg rendkívüli közgyűlését. — *Vacuum Oil Company r.-t.* június hó 25-én tartja meg a társaság irodahelyiségében rendes évi közgyűlését. — *Ipari gázokat termelő r.-t.* április 27-én tartja meg I. évi rendes közgyűlését. — *Stockeraui mészgyár r.-t.* április 28-án tartja meg XXX. rendes közgyűlését. — *Hazai márványipar r.-t.* április 30-án tartja meg XI. rendes közgyűlését. — „Elektron“ *csillárok és elektrotechnikai cikkek gyári raktára r.-t.* temesvári cég április 22-én tartja meg rendes közgyűlését. — *Láng L. gépgyár r.-t.* április 27-én tartja meg rendes közgyűlését.

Egy szénbánya üzembeszűntelése. A Szápári szénbánya részvénytársaság, — mint mi erről föltétlenül megbizható forrásból értesülünk — üzemét beszüntette s már meg is kezdte állítólag a bánya leszerelését. Ez mindenesetre sajnálatos dolog, de hát élénk emlékezetükben lehet olvasóinknak, mennyiszer hívtuk mi föl az érdekelt tényezők figyelmét e bánya belső viszonyaira s mennyi jóakarattal ajánlottunk bizonyos intézkedéseket a bánya vezetőségének figyelmébe. A helyes vezetés hiányzott e bányában. Ez mutatkozott a bánya berendezésében s kiaknázásában is. A szállítás kérdését is eleve rosszul oldották meg. Lóvasúttal akarták kiszállítani a szenet, a pályát azonban oly aránytalan lejtővel vezették, hogy a nagy emelkedésben az összes lovak tönkrementek. Most lassan-lassan szerelik le a bányát. Körülbelül kétmillió koronát vesztek itt igazán jobb jövőt érdemlő, közfiszteletben álló kereskedők, akik, ha idejekorán meghallották volna jóakaratu intelmeinket, talán egészen más lendületet adhattak volna bányájuknak, amelyen — miként mi ezt annak idején előre megmondottuk — nem segíthetett az angol-osztrák bankkal létesített szanálási akció sem.

A korpona-zólyomi vasut előmunkálati engedélyeért a városi képviselőtestület határozatából tudvalevőleg Korpona városa folyamodott. A kérvény benyújtása óta a város polgármestere sokat fáradozik azon, hogy az ügy kedvezően intéztesse el. Az előmunkálati engedélyt — mint értesülünk — a hadiállapot miatt nem fogják elintézni, de a végleges döntést a kereskedelemügyi miniszter majd csak a rendes állapotok beállta után fogja meghozni.

✂ KÜLFÖLDI HIREK. ✂

A vasáru drágulása. Düsseldorf-i jelentés szerint a csókartell legutóbbi ülésén, az előállítás költségeinek folytonos drágulására való tekintettel valamennyi csófajtára vonatkozóan az árleengedés mérséklését határozták el. Ez a gázosónél egy, a forrasztott csónél két százalékot tesz ki (bruttó), úgy hogy alapjában véve 5—7 és fél százaléknak felel meg az árdrágítás. Az acélművek egyesületének elszállítása februárban 266.905 tonnát tesz ki, a januári 255.016 és az 1914 februári 382.925 tonnával szemben. Ebből fölgyártásra 66.050 (51.882, illetve 135.389) vasuti felső építkezési anyagra 130.490 (151.831, illetve 214.557), formaanyagra 60.365 (51.343, illetve 133.869) tonna jut.

Az északamerikai Egyesült-Államok földgáztermelése az 1913. évben az eddig elért legnagyobb mennyiséget tünteti föl. A termelt földgáz mennyi-

sege 582 millió köbláb volt (1912-ben 562 millió köbláb) 87·8 millió (84·6) dollár értékben. A termelt mennyiség 32%-a háztartási célokra, 68%-a ellenben ipari célokra szolgált, igen nagy mértékben kivált erőtermelő célokra.

DEUTSCHER BERICHT.

INDUSTRIE UND VOLKSWIRTSCHAFT.

Jahrbuch und Adressbuch der österreichischen Berg- und Hüttenwerke, Maschinen- und Metallfabriken. Herausgegeben vom Compassverlag Wien IX/4. Canisiusgasse 8—10. Preis K 7.50. Von diesem ausgezeichneten Nachschlagewerk ist soeben der Jahrgang 1915 erschienen. Für jeden der an dem Berg- und Hüttenwesen und an der Maschinen- und Metall-Industrie irgendwelches Interesse nimmt und sich nicht das grosse Jahrbuch der österreichischen Industrie anschaffen will, ist diese handlich Spezialausgabe unentbehrlich. Sie enthält sämtliche Bergwerks, Eisen-, Stahl- und Kupferhüttenwerke, Händler mit Bergwerksprodukten, die Maschine- und Metallwarenfabriken, Händler mit Maschinen und Metallwaren, Eisenhändler, technische Bureaux, Optiker, Mechaniker, Graveure, Installateure und Spengler etc. Die Darstellung umfasst den geneuen Firmawortlaut und Adresse, Personalien und alle wichtigen Betriebsmerkmale. Art und Umfang der Produktion, Arbeiterzahl, Art und Stärke der verwendeten motorischen Kraft, Exportrichtung, Telegrammadresse, Telephonnummer, Postsparkassenkonto, Bankverbindung usw. Wer einen Ueberblick über den derzeitigen Stand der österreichischen Maschinen- und Metallindustrie und des Berg- und Hüttenwesens gewinnen will, dem wird das Jahrbuch wertvolle Dienste leisten.

Die Ungarische Minimax A.-G. weist in ihrer Bilanz über das Jahr 1914 einen Rohgewinn von 129.872 K (gegen 147.806 K im Vorjahre) aus. Nach Abzug der Spesen im Betrage von 95.305 K (120.863 K) verbleibt ein Reingewinn von 34.567 K gegen 26.943 K im Vorjahre. Die Dividende beträgt 35 K 7%, wie im Vorjahre.

Die Pozsonyer Maschinenfabrik A. G. schliesst ihre Bilanz über das Jahr 1914 bei einem Aktienkapital von 100.000 K mit einem Reingewinn von 11.770 K, gegenüber 1827 K im Vorjahre.

Gelsenkirchner Bergwerksgesellschaft. In der am 24. März stattgehabten Aufsichtsratssitzung der Gelsenkirchner Bergwerks-A.-G. legte der Vorstand die Bilanz des Geschäftsjahres 1914 vor, die mit einem Rohgewinn von 48,245.664 Mark gegen 66,605.945 Mark im Vorjahre abschliesst. Der Generalversammlung soll vorgeschlagen werden, 15,901.481 (23,308.527) Mark zu Abschreibungen, für besondere Rücklagen, wie im Vorjahre, 600.000 Mark zu verwenden und eine Dividende von 6 (im Vorjahre 11) Prozent auf das Aktienkapital von 180 Millionen Mark zu verteilen.

Rumänische Erdölproduktion. Das Bestreben, bei dem mangelnden Absatz die Produktion zu drosseln, hat auch im Februar Fortschritte gemacht, es wurde aus schwachen Quellen nicht gefördert, Springquellen möglichst verschlossen gehalten, immerhin werden noch 500 Waggons gefördert, während der Export kaum viel von 100 Waggons täglich übersteigt. Nun hat die Regierung sich zur Förderung des Exportes entschlossen und die Prüfung nach Campina verlegt, ausserdem können fremde Kesselwagen gefüllt werden. Auch wird Schmier- und Gasöl viel begehrt und nach Möglichkeit zum Export gebracht. Man hofft das der Export nicht nur im Sommer aufrecht erhalten bleibt, sondern sich noch steigern wird.